

Asia: VN/33945/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

Luonnoksen mukaiset oppimisen tuen ja erityisopetuksen säädösehdotukset tarjoavat selkeyttä ja rakenteellisia parannuksia, joilla edistetään opiskelijoiden hyvinvointia ja oppimista. Luonnoksen mukaiset lukiokoulutuksen rahoitusperusteiden säädösehdotukset tuovat myönteisiä vaikutuksia pienelle kunnalle ja sen pienelle lukiolle, erityisesti alueellisen saavutettavuuden ja sivistyksellisten oikeuksien parantumisen kannalta. Vaikka taloudelliset vaikutukset ovat suhteellisen pieniä, niiden paikallinen merkitys on silti merkittävä perusopetuksenkin näkökulmasta.

Lisäksi luonnoksen mukaiset englanninkielistä lukio-opetusta koskevat säädökset, jotka rajoittavat opetusta vain suomalaisille ja maassa oleskeleville, edistävät paikallisen suomenkielisen koulutuksen saatavuutta ja ulkomaisten opiskelijoiden integroitumista. Myös taito- ja taideaineiden ylioppilaskoetta koskeva ehdotus tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia opiskelijoille, mutta samalla se haastaa opettajia uusien vaatimusten edessä. On tärkeää, että uudistuksen valmistelussa huomioidaan myös pienet lukiot ja että yhtenäinen kriteeristö varmistaa laadukkaan ja tasapuolisen arvioinnin.

2. Oppimisen tukea ja erityisopetusta koskevat säädösehdotukset

Luonnos selkeyttää lukion oppimisen tukea ja erityisopetusta tarjoamalla rakenteellisia parannuksia, joilla voidaan edistää opiskelijoiden hyvinvointia ja oppimista. Uudistuksen käytännön toteutus ja resurssien varmistaminen ovat avainasemassa pienen kunnan ja sen pienen lukion näkökulmasta.

3. Lukiokoulutuksen rahoitusperusteita koskevat säädösehdotukset

Lukiokoulutuksen merkitys pienen kunnan perusopetukselle on valtava, sillä sen ansiosta myös perusopetuksen opettajien pedagoginen taitotaso voidaan taata. Ehdotettu lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmän muutos on myönteinen pienelle kunnalle ja sen pienelle lukiolle, jossa on alle 40 opiskelijaa. Uusien laskentaperusteiden avulla alueellinen saavutettavuus ja lasten sivistykselliset oikeudet harvaan asutuilla alueilla parantuvat. Erityisesti yksikköhinnan korottaminen vähäisen

opiskelijamäärän ja koulutuksen järjestäjän syrjäisyyden perusteella ovat tarpeellisia yksikköhinnan laskentaperusteita Savukosken lukion näkökulmasta. Rahoitusjärjestelmän muutoksen taloudelliset vaikutukset ovat suhteellisen pieniä, mutta niiden merkitys pienelle kunnalle on merkittävä. Luonnoksen mukainen, ilman erillistä hakua määriteltävä yksikköhinnan korotus, lisää rahoitusjärjestelmän tasapuolisuutta poistamalla yhden erillisen ja muistinvaraisen hakukohteen koulutuksen järjestäjiltä.

4. Englanninkielistä lukiokoulutusta, opiskelijavalintaa ja ylioppilastutkintoa koskevat säädösehdotukset

Ehdotus rajoittaa englanninkielistä lukio-opetusta käytettäväksi vain suomalaisille ja opiskelijoille, jotka oleskelevat maassa muista syistä kuin opiskelusta, on myönteinen. Tällainen rajoitus edistää laadukkaan suomenkielisen koulutuksen saatavuutta paikallisesti ja sillä edistetään ulkomaisten opiskelijoiden ja perheiden integroitumista Suomeen.

5. Taito- ja taideaineiden ylioppilaskoetta koskevat säädösehdotukset

Ehdotus taito- ja taideaineiden kokeen sisällyttämisestä ylioppilastutkintoon on merkittävä sekä opiskelijan että koulutuksen järjestäjän kannalta. Muutos tarjoaa opiskelijoille laajemman mahdollisuuden osoittaa osaamistaan ja taitojaan, mutta samalla se haastaa opettajia uuden edessä. Lukio-opetuksen yhtenäisyyden ja laadukkuuden näkökulmasta on tärkeää, että lukiodiplomeille luodaan valtakunnallinen kriteeristö ja että myös pienet lukiot huomioidaan uudistuksen valmistelussa ja toimeenpanossa.

6. Tilauskoulutusta koskevat säädösehdotukset

Ei lausuttavaa.

7. Muut kommentit

Ei lausuttavaa.

Mulari Antti
Savukosken kunta

Karjalainen Katja
Savukosken kunta - Kunnanhallitus